

Gyöngyszemek Sárvár környékén

Ismerjük meg Vas megye Natura 2000 területeit!

Tudta?

A unkaik veszély esetén holtokba tetteik magukat, végtagjaikkal felhúzza szemüket eltakarják és néhány percre mozdulatlanul maradnak.

Vöröshasi unka
(*Bombina orientalis*)

Tudta?

A genyőle (szszoldozó) a Harry Potter regényben a bűbájos nővérek egyik, örömmel keverve az élő halál eszenciájának nevezik, a valóságban azonban gyökeres izzasztó és vízhatló hatású.

Genyőle („Királyné gyertyája”)
(*Asphodelus albus*)

Sárvár környékének Natura 2000 területei

A **Csőngői legelő** mellett a Lánka-patak folyik, amelyet a múlt század közepe táján szabályoztak. A levágott kanyarulatok által képzett holtágakban alakulhatott ki olyan értékes vízi életközösség, ahol többek között a **vöröshasi unka** is otthonra talált. S bár a jó termőtalaj miatt a környék túlnyomó részét régóta szántóként hasznosítják, ez a terület megmaradt legelőként hosszú időn keresztül, megővve természeti értékeinek jelentős részét.

A **Köles-tető** a Pannon **gyertyános**- és **cseres-tölgyesek**kel összefüggő erdőtümböt alkot a Sormás- és Rátka-patakok ölelésében. A víz-folyásoknak köszönhetően a felszint szurdokok szabdalják, az agyagos mélyedésekben kis lápok bújnak meg, melyek igen sok fajnak adnak otthont a terület kis kiterjedése ellenére.

A **Váti gyakorlótér** a katonai műveleteken kívül viszonylagos érintetlenségben állt évtizedekig, éppen ezért a természetes folyamatok jól működhetnek rajta. Mára a cserjékkel tarkított gyepek cseres-tölgyes folt teszi változatosá, a területet a Kőrös-patak élővilága gazdagítja.

Ha kíváncsiak vagyunk a környék leginkább természetközeli erdejére, látogassuk meg az **Öregcser** cseres-tölgyesét, melynek fontosságát védett fajain felül a **királyné gyertyája**, a **genyőle** adja. A genyőle elterjedési területének északi határa éppen ezekben a cseres-tölgyesekben húzódik. Az idős, ritkuló tölgyesek további ritkaságai a **tarka nőszirm** és **kétlevelű sarkvirág**, védett rovarfajai pedig a **nagy hősincér** és a **szarvasbogár**.

Érdemes felkeresni

Májusban érdemes felkeresnünk - védettsége okán csak fotózási céllal - az **Öregcser Ostfjasszonyfa** és **Sitke** közötti erdőtümbjében a **királyné gyertyáját**. A **genyőle**ként is hívott, közel 1 méteres lilomféle felkutatásához érdemes szakember segítségét kérnünk, hogy biztosan megtaláljuk a Délnyugat-Dunántúli ezen ritka, védett, kiemelkedő természeti értékét.

Tudta?

A szarvasbogár Európa legnagyobb bogárfaja. Szinte függőleges testtartással repül, így fűdra egyensúlyosan tartani testét a nagy ropp, szarva miatt.

Szarvasbogár
(*Lucanus cervus*)

Tudta?

A tarka nőszirmot Ázsiában a hölgyek egykor arcpirosítóknak használták.

Tarka nőszirm (Iris variegata)